

Szczepionki przeciwko COVID-19 i inne szczepionki dla pacjentów z rzadkimi chorobami wątroby

Zachęca się pacjentów z rzadkimi chorobami wątroby
do szczepienia przeciwko COVID-19!

Dotyczy to również pacjentów ze zdekompensowaną chorobą wątroby, a także rzadkimi chorobami wątroby, w tym PBC, PSC, AIH oraz rzadkimi chorobami naczyniowymi wątroby, a także chorych oczekujących na przeszczepienie wątroby, jak i pacjentów po transplantacji wątroby.

Szczepionki wydają się być bezpieczne. W przypadku wątpliwości
lub dalszych pytań, należy skontaktować się ze swoim lekarzem.

Pandemia COVID-19 wywarła ogromny wpływ na nas wszystkich, łącznie z pacjentami, lekarzami, innymi pracownikami służby zdrowia oraz całym społeczeństwem. Z ulgą przyjęliśmy informacje, zgodne z większością dostępnych dowodów, że ryzyko zakażenia wirusem SARS-CoV-2, a także ryzyko ciężkiego przebiegu infekcji, a nawet śmierci, z powodu infekcji u pacjentów z rzadkimi chorobami wątroby nie jest szczególnie wysokie. W rzeczywistości jest porównywalne do ryzyka dla populacji ogólnej. Dlatego w przeszłości ERN RARE-LIVER zachęcał pacjentów i lekarzy, aby nie zmieniali sposobu postępowania w chorobach wątroby, w tym nie modyfikowali leczenia immunosupresyjnego. W świetle obecnej wiedzy utrzymujemy to stanowisko. **Pojawiają się jednak nowe pytania dotyczące szczepionek przeciwko COVID-19, które pojawiły się na rynku lub wkrótce się pojawią.**

Zależy nam, aby nasze stanowisko w sprawie szczepień przeciwko COVID-19 było w pełni zrozumiałe. Z naszej perspektywy jako lekarzy, a także jako naukowców, opiekujących się pacjentami z rzadkimi chorobami wątroby, mamy nadzieję, że skorzystacie Państwo z okazji, aby otrzymać szczepionkę przeciwko COVID-19, zgodnie z lokalnie obowiązującymi zasadami szczepień. Dostępność szczepionek będzie szybko wzrastać w nadchodzących miesiącach i zaoferuje realną szansę na zakończenie pandemii w tym roku.

Pomimo, że technologia mRNA, w której została opracowana część nowych szczepionek jest nowa w aspekcie szczepień u ludzi, istnieją szerokie podstawy teoretyczne dotyczące tej technologii, a doświadczenia ze szczepionkami u zwierząt pokazały, że jest to nowa, zaawansowana technologia umożliwiająca szybszy rozwój, jak i produkcję szczepionek, w porównaniu do szczepionek klasycznych.

Niedogodnością w zastosowaniu tych szczepionek jest konieczność dwukrotnego ich podania w odstępie od trzech do czterech tygodni, a także transport, który wymaga specjalnych urządzeń chłodzących. Działania niepożądane tych szczepionek są bardzo podobne do działań niepożądanych obserwowanych w przypadku większości innych szczepionek, w tym szczepień przeciwko grypie, i obejmują reakcje miejscowe, takie jak ból ramienia przez kilka dni, a w niektórych przypadkach, zmęczenie, bóle głowy oraz podwyższona temperatura ciała, a nawet gorączka, które mogą utrzymywać się do trzech dni.

Podobnie jak w przypadku wszystkich szczepionek, odnotowano kilka przypadków reakcji alergicznych, ale były one ograniczone do pacjentów z silną predyspozycją alergiczną - co jest czymś zupełnie innym niż choroba autoimmunologiczna. Niemniej jednak, szczepienia należy podawać pod odpowiednim nadzorem medycznym, zgodnie z powszechną praktyką.

Niestety, szczepionki nie zostały jeszcze przetestowane i tym samym dopuszczone do stosowania u dzieci. W związku z tym ewentualne szczepienie u dzieci należy ostrożnie rozważyć z lekarzem pediatrą na podstawie ograniczonych, dostępnych danych. Ze względu na bardzo niskie ryzyko zakażenia COVID-19 u dzieci, w wielu przypadkach szczepienie może być bezpiecznie odroczone.

Należy podkreślić, że nie są to żywe szczepionki, a więc są one również bezpieczne u pacjentów w trakcie leczenia immunosupresyjnego. Co więcej, wkrótce pojawią się inne szczepionki, i znowu jesteśmy przekonani, że będą one bezpieczne i skuteczne po ich zatwierdzeniu, jak np. szczepionki wektorowe (np. tak zwana szczepionka oksfordzka firmy AstraZeneca). Nie są one również żywymi szczepionkami i dlatego mogą być stosowane u pacjentów z obniżoną odpornością.

Jednocześnie przypominam, że szczepionki są na ogół bardzo skutecznym narzędziem zapobiegania ciężkim zakażeniom. Dlatego też w czasie pandemii należy stosować inne zalecane szczepienia u pacjentów z przewlekłymi chorobami i/lub immunosupresją, takie jak szczepienia przeciwko grypie, szczepienia przeciw pneumokokom lub szczepionki przeciwko półpaścowi (wirus VZV), tak jak powinny być stosowane w normalnych czasach bez pandemii. Zachęcam do skonsultowania się ze swoim lekarzem prowadzącym i ochrony swojego zdrowia, wykorzystując do tego te ważne osiągnięcia nauk medycznych.

Najlepsze życzenia zdrowego i szczęśliwego 2021 roku!

Prof. Ansgar W. Lohse
Koordynator ERN RARE-LIVER

*Professor of Medicine
Chairman of the I. Department of Medicine
(Gastroenterology, Hepatology, Infectious
Diseases and Tropical Medicine)
University Medical Centre Hamburg-Eppendorf,
Hamburg, Niemcy*

Przetłumaczone przez Maciej Janik